Ч. 271 | Недїля 30 падолиста (12 грудня) 1897. | Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Посольске справозданє пос. Сидора Винницького в Чернївцях. — Комунїкати і манїфести).

На зборах політичного товариства „Руска Рада“, скликаних черновецкими Русинами здавав посол до Ради державної п. Сидір Винницький дня 8 с. м. в сали „Народ. Дому“ справу із своєї дотеперішної дїяльности в парляментї. „Буковина“ доносить о тім справозданю як слїдує:

Передовсім змалював посол відносини, які зложили ся з початком першої сесиї парляменту, потім подрібно обговорив всї справи, якими приходило ся займати за час обох сесий. На жаль задля звістних галабурд, якими спиняли Нїмцї всяку реальну працю, не міг посол публично перед цїлим сьвітом виступити в оборонї покривджених на всїх полях Русинів. Не остає ся тут нїчого иншого, як вижидати відповіднїйшої хвилї. За те посол предложив екзекутивному комітетови правицї жаданя буковиньских Русинів і їх принято без зміни до відомости, а в будучности правиця буде змагати між иншими і до їх осущеня. Очивидно уважав посол своїм обовязком, інформувати правительство у всїх справах, що живо дотикали буковиньских Русинів, а всюди найшов посол прихильність для руских справ, бо-ж инакше і не може бути: жаден справедливий чоловік не може відвернути ся від покривджених, а тим менше мінїстер, котрий рад би вдоволити по силам всї народности. Є надія, що ті інформациї причинять ся в будучинї до лїпшого зрозуміня руских справ в центральнім правительстві, а се вже дуже богато значить. — Над справозданєм посла розвязала ся ширша дискусия, в котрій посол подавав ще свої ради і інформациї, а вкінци подякували присутні послови за єго труди і уділили єму одноголосно вотум довіря.

По перерваню переговорів правительства з партиями парляментарними оголошено цїлий ряд комунїкатів і манїфестів, з котрих ми вже кілька подавали, а тепер для доповненя образу теперішної ситуациї політичної дальші тут подаємо.

На конференциї предсїдателїв партий нїмецкої лївицї в четвер ухвалено оголосити слїдуючий комунїкат о переговорах з правительством:

„Зараз по обнятю урядованя теперішним правительством навязав президент мінїстрів бар. Гавч зносини з нїмецкими партиями лївицї в тій цїли, щоби порадити ся над відповідними способами і установити їх для уможливленя заведеня нормальних відносин парляментарних. Дотичні переговори, котрі вели ся межи правительством а делєґованими до того членами конференциї старшин тих партий в часї минувшого тиждня і в перших днях сего тиждня, не довели поки що до позитивного результату, і длятого президент мінїстрів заявив вчерашного дня пос. дрови Функе, що він видить ся змушеним уважати переговори на тепер покінченими.

„Конференция старшин нїмецких партий лївицї, котра нинї о 11 год. перед полуднем зібрала ся знову в палатї послів, приняла заяву правительства до відомости. Зібрані мужі довіря признають притім безвзглядно особливу вагу, яку мало би заведенє на ново упорядкованих розправ парляменту на політичне і економічне становище нашої половини держави в теперішній хвили і жалують, що предложений їм материял не довів до осягненя пожадаючого результату. А всеж-таки заявляють они, що готові як і давнїйше продовжати переговори з правительством в догідній порі в тій цїли, щоби вишукати способи, котрі могли би послужити до тої цїли і дають з особливою вагою вираз своїй готовости, що хотять самостійно спіділати у всїх законодайних роботах або инших кроках, котрі могли би усунути наставші национальні ріжницї в Чехії і на Мораві, та помоглиби завести упорядковані национальні відносини межи обома народами сих країв“.

Комісия правицї ухвалила одноголосно видати іменем всїх партий, які до неї належать, манїфест, в котрім сказано, що ті партиї, опираючись на основі звістного проекту адресового будуть солїдарно держати ся слїдуючих засад: „Признанє історичних і політичних прав як також автономії всїх королївств і країв Австриї. Переведенє в справедливий спосіб рівноуправленя всїх народностий. Плеканє чувства правдивої релїґійности і моральности; успішна праця над економічним і суспільним піднесенєм всїх кляс людности, в переконаню, що через то скріпить ся добробит і сила цїлої Монархії, та почутє спільности поодиноких народів. Як безосновним єсть закид, мов би то

---

35)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Голїстер, котрий надійшов був підчас тої розмови, пізнав з великим дивом, кого капітан зловив.

Коли капітан видав прикази, взяли ся вояки збирати і зносити всї ти предмети, що були по тій варті, а капітан, давши священикови якогось драґоньского коня, вернув з ним до своєї кватири.

Сінґльтон хотів, щоби тїло єго сестри відвезли туди, де комендантом був єго батько; але підчас того, коли роблено приготовленя до того, приїхав якийсь драґон, що, видко, приніс був якусь важну депешу.

Приїхавши і злїзши з коня, передав він Лявтонови письмо і завів свого коня до стайнї.

Капітан пізнав письмо майора і прочитав слїдуючі стрічки:

„Я дістав милий приказ відвести Вартонову родину з Льокустс на верховину. Там має она бути разом з капітаном Вартоном і ставати за сьвідка при єго переслухуваню. Анґлїйцї уступають ся горі рікою і скоро забезпечите Вартонів, треба Вам буде зараз рушати в дорогу і прилучити ся до Вашого відділу. Мусите також дати знати комендантови в Піксгіль, бо полковника Сінґльтона покликано до головної кватири, щоби обняв предсїдательство в судї военнім, перед котрим має ставати Вартон. Ми дістали новий приказ, щоби похатника повісити, скоро лиш єго зловимо, але сей приказ не від найвисшого команданта. Дайте дамам малу ескорту, а самі сїдайте на коня, коли буде можна, як найскорше.

Вам щиро прихильний
Пейтон-Денвуді“.

Позаяк тепер відпала всяка причина відвозити тїло Ізабелї, то брат єї пристав на то, щоби похорон зараз відбув ся. В тій цїли вибрано самотнє, хороше місце при сподї недалеких горбів, та пороблено всякі приготовленя, на які лиш дозволяли положенє і околиця.

Панна Пейтон і Франсес із щирого болю проливали сльози на єї гробі. Сьвященик, котрого лише що недавно запрошено на зовсїм инше торжество, змовив коротку молитву; Лявтон прошептав також кілька слів, і обтер собі сльозу з очий, коли перша грудка впала на домовину.

По сповненю сумного обовязку закликано Цезара з єго повозом і кіньми; віддавши останки давнїйшого добробиту в Льокустс якомусь сусїдови в опіку, поїхала родина пана Вартона разом з американьскими раненими в супроводї чотирох драґонів до Піксгіль.

Анґлїйский сьвященик поїхав з своїми земляками до ріки, де чекав на них корабель що їх забрав.

Лявтон видав наконець приказ до походу, кинув послїдний раз сердитим оком на місце, де укривали ся розбишаки, відтак засумований глянув на могилу Ізабелї і поїхав разом з задуманим лїкарем попереду походу, підчас коли вахмайстер і Бетті зі своїм візком творили позадну сторожу.

Глава двайцять пята.

Цезар і єго конї набідували ся досить, заким віз перебув щасливо каменисту і повну вибоїв дорогу.

Сара в дорозї не говорила вже так страшно з горячки як давнїйше. Але хоч і приходила поволи до памяти, то єї горе і смуток надавали їй ще страшнїйший вигляд, бо чим більше приходила до сьвідомости свого положеня, тим прикрійше відчувала своє люте горе.

Цїлий день їхали майже мовчки. Вечером заїхали до якоїсь арендарскої хати, а на другий день порозходили ся.

Американьскі ранені взяли ся дорогою як до ріки, щоби звідтам поїхати водою до Фішкіль, звідки мали їх опісля відставити до шпиталїв американьскої армії.

Носилка, в котрій був Сінґльтон, пішла на верховину, де був єго батько. Повіз пана Вартона і візок з господинею та деякими пакунками пустили ся дорогою до того місця, де Генрі сидів у вязници.

Край межи Гудзоном а зундом коло Льонґ Айленд складає ся цїлий як довгий, може на сорок миль з довгого ряду гір і долин. Чим близше до Гудзона, тим дикшою і живописнїйшою стає околиця, аж наконець верховина піднимає ся в гору як би страшенна барикада.

Тут кінчила ся неутральна земля. Королївска армія мала в посїданю край на полудневім березї ріки — всї прочі вивови були в руках Американцїв.

більшість хотіла обмежати права вімецкого народу, доказом того факт, що до більшости належить богато репрезентантів німецких сторін альпейских. З другої же сторони партиї більшости мають преці право вимагати від опозициї, щоби без упередженя і справедливо признала народні права инших народностий.

„Більшість висказує жаль з причини, що єї змаганя в справі усуненя грозячої кризи державної а конституцийного залагодженя угоди з Угорщиною, не довели до нїчого. Більшости жаль того, що як найдальше посунена готовість до уступок в справі язиковій і в квестиях формальних при послїдних нарадах, не могла довести до заведеня нормальних відносин парляментарних. — Більшість висказує жаль особливо з тої причини, що тепер засаду парляментаризму в Австриї дуже покривджено, що настала непевність що-до відносин до Угорщини, і що зроблено неможливою роботу над залагодженєм економічних і суспільних справ. — Більшість не бере на себе одвічальности за той сумний стан річи, але не покидає надії, що наведені повисше трудности дадуть ся успішно усунути.“

Повисший манїфест видали клюби правиці сполучені з собою на основі автономічній, а то: Клюб ческих послів, ґрупа ческої консервативної більшої посїлости, центрум, Коло польске, клюб румуньский, християньский союз славяньсько-народний (до котрого належить часть руских послів) і клюб католицкої німецкої партиї людової.

Дальші манїфести, характеризуючі ситуацию, задля їх великого обему лишаємо на пізнїйше.

Яко найважнїйшу причину, задля котрої переговори розбили ся, подають тепер німецкі ґазети §. 1. другого розпорядженя язикового, що всї урядники в Чехії мусять знати оба краєві язики. Нїмцї уважають се за признане ческого права державного. Кажуть також, що дальші переговори розпічнуть ся в січни і що пос. Функе відраджував від скликаня ческого сойму, бо нїмецкі посли боять ся о свої особи.

Новинки.

Львів дня 11-го грудня 1897.

— **Ц. к. Намістництво** уділило презенту на греко-кат. парохію цїсарского наданя в Лисовичах о. Йос. Терлецкому, бувшому ц. к. окружному інспекторови шкільному в Яворові.

— **Львівский синод** закінчив свої засїданя в четвер в полудне. Так само як на першім засїданю — о котрім ми доносили — читали ся і на всїх прочих в присутности Є. Ем. Кардинала декрети синода провінціонального, яко офіціяльне проголошене тих декретів. По відчитаню тих декретів візвав Є. Ем. Кардинал членів нововибраної комисиї конкурсової до зложеня присяги. В склад тої комисиї увійшло 16 осіб. Відтак наступили два реферати: дра Бартошевского о соборчиках і крил. Бачиньского о уживаню колпаків. Оба реферати будуть вскорі осібно випечатані і вислані до деканатів. При тих рефератах забрав слово Є. Ем. Кардинал, заявляючи, що приписи о соборчиках і колпаках видають ся до слїдуючого синода дієцезияльного, котрий має за рік а найдальше за три роки відбути ся, коли-ж би в практицї показали ся потрібними які зміни, ти можуть бути на слїдуючім синодї заведені. На закінчене виголосив Кардинал ще пращальну бесїду. Сказав, що синод мав на цїли піднести красу і силу нашого обряду на славу Бога і на добро нашого клира і народу. Ухвали синода — мовив Кардинал — були вислані до многих кардиналів та до епископів нашого обряду і стрітили у них загальне признане. В нашім обрядї маємо здорове тїло, ви-ж отцї маєте влити в него духа точним єго виповненєм. Я знаю, що ви одушевлені для свого сьв. званя, як се доказали сьвітлї обходи ювилея униї а в слїд за тим численнї місиї по цїлім краю; я увірений що той дух не упаде, а противно, буде ще підноситись.... На закінчене складаю подяку Господу, що дозволив менї дїло синода довершити, дякую вам отцї за ваші труди в сїм дїлї, дякую вам і цїлому клирови (то говорив зворушеним голосом і з слезами) за вашу щиру любов оказану менї в недузї вашими молитвами, працаю вас, поручаю Господеви і уділяю моє благословенє! — Тої бесїди вислухали всї стоячи, а архієрейске благословене приняли на колїнах. По закритю синода гостив Є. Ем. Кардинал всїх членів синодальних у себе на обідї, потому попращав ся цїлуючи ся сердечно зі всїми.

— **Преосьв. Епископ перемиский Константин Чехович** виїхав дня 10-го с. м. в товаристві пралата о. Волошиньского і свого капеляна о. Погорецкого до Риму на отворене руской колеґії, котру фундував цїсар. Отворене тої колеґії відбуде ся дня 19-го грудня с. р.

— **З львівскої аепархії.** Презенти одержали оо.: Дмит. Склепкович парох з Вилиск на Поморяни і Стеф. Крижановский парох Гребенова на Либохору. — Завідательство в Бібщанах одержав о. Ів. Дорожиньский сотрудник з Семигинова.

— **Видїл філії „Просьвіти“ в Стрию** подає до відомости, що на вечерницях, котрі відбудуть ся в недїлю дня 12-го с. м., представить заанґажований товариством артист цїкаві демонстрациї з кінематоґрафом. Вступ для селян по 10 кр. від особи покриває філїя із своїх фондів, а вступ для інтелїґенциї по 50 кр. від особи.

— **Пригода на зелїзници.** Товаровий поїзд (р. 3376) вискочив з шин на шляху Криве-Козова. З зелїзничої прислуги — як доносить нам Дирекция зелїзниць — не потерпів нїхто ушкоди. Рух особових поїздів відбуває ся поки-що в той спосіб, що на місци перешкоди, де вискочив поїзд з шин, пересїдають ся подорожні, а їх пакунки і почта переносять ся до поїзду, що жде з другої сторони перешкоди.

— **Случайно відкрита крадїж.** Дня 4-го с. м. побачив міский стражник акцизовий, Николай Щербан, двох людий, що ішли Стрийским парком у Львові, з котрих один нїс кошик. Коли Щербан наблизив ся до них, відкинули кошик і утїкли. В кошику найшов Щербан 13 срібних ложок, 16 ложочок, 16 ножів столових, 7 малих ножів і 3 білї серветки, всьо значене буквами Е. К. Ті предмети зложено в Дирекциї полїциї, а що о крадежи доси нїхто не доніс, то Дирекция полїциї взиває інтересованих, аби зголосили ся по ті річи.

— **Борба о „цибулю“.** В канадийскім містї Топека вибухла борба о „цибулю“. Справа мала ся так: Учителька місцевої школи міс Ельвіра Мек-ке велїла трем ученикам, що наїли ся були цибулї, вийти з сали шкільної, та против того запротестували родичі тих дїтий, домагаючи ся сейчас, щоби учителька позволила дїтям лишити ся в клясї. Учителька спротивила ся, а родичі дїтий удали ся до директора школи Мек-Кляйнтока, але той рівно ж осьвідчив, що дїти не повинні об'їдати ся цибулею. Таке рішене властий шкільних викликало загальне обурене і на другий день всї ученики наїли ся цибулї і прийшли так до школи. Очевидно, що всїх дїтий зі школи видалити не можна було, отже конференция учительска рішила, що дїтям можна їсти цибулю, та з другого боку видала до батьків відозву, щоби не давали дїтям цибулї на снїдане і не робили тим чином прикрости учителям.

— **Померла** Анна з Дрогомирецких Рудницка, вдова по бл. п. Львї Рудницкім, деканї ходорівскім, дня 8-го с. м., в 60-ім роцї житя.

Ми вже повисше згадували, що иноді деякі пікети континентальної армії заганяли ся глубше в край і тогди одна або друга сторона забирала село Плен.

Дорога, котрою взяли ся наші приятелї, не була головним шляхом комунїкацийним межи двома столицями сеї держави, лиш подальша, мало уживаний виїзд, котрий ще й нинї мало людий знає і на богато миль від Гудзона далеко, завертає на рівнину.

Помучені старі конї пана Вартона не були би могли без помочи тягнути тяжкий віз по стрімких зубочах. Отже наймили конї у якогось селянина і ті крок за кроком витягнули віз з великим трудом на гору.

Франсес волїла іти пішки тою хорошою дорогою.

Як раз мало вже сонце сходити, а ескорта сказала їй вже давнїйше, що з вершка тої гори можна буде побачити цїль їх подорожи.

Молода дївчина ступала елястичним кроком молодечого віку та лишила віз далеко поза собою.

— Ой, панно Франсес, що то за страшні часи! — відозвала ся Кеті, котра також була злїзла та ішла за своєю панею. Я то знала, що стане ся якесь нещасте, ще з тої пори як виділа криваві знаки на небі.

— На земли було досить крови, Кеті, на небі єї не видко.

— Як то, нема крови на небі? — сказала на то господиня. — Ой, чому би не було, ще й нераз, та й комети з огнистими хвостами. А хиба-ж не знаєте, що того року, як вибухла війна, видко було як на небі били ся два чоловіки? Ой панно, я бою ся, дуже бою ся, що з тої ребелїї против божого помазанника не настане нїчого доброго!

— Ті подїї страшні, то правда — відповіла Франсес, та й в силї наповнити страхом найвідважнїйше серце, але що-ж вдїяти? Хоробрі і независимі люди не піддадуть ся гнобленю і я побоюю ся, що такі сцени у війнї аж надто часто бувають.

— Коби я лиш знала, із-за чого они воюють, то я би вже тим вдоволила ся. Одного разу казали, що король хотїв весь чай забрати для своєї власної родини — иншим равом знов, що кольонїї мали віддавати єму всї гроші які заробляють. Ну, то правда, що то достаточна причина до війни, бо я переконана, що хоч він володїтель і король, то таки не має права до того, що другі заробляють гіркою працею своїх рук. Але пізнїйше казали, що то все неправда і що Вашінґтон сам хоче стати королем. Отже й не знати тепер, кому вірити.

— Не вірте нїкому, бо то все неправда. Я не кажу, Кеті, щоби я розуміла всї причини сеї страшної війни, але то менї не може ся нїяк помістити в голові, щоби такий край, як наш, мав бути під пановане якогось другого, що так далеко як Анґлїя.

— То само чула я, як нерав Герве казав до свого батька, що тепер спочиває в гробі — відповіла Кеті тихійшим голосом. — Я нерав підслухувала, як они о тім говорили, коли всї сусїди спали, та й що то була ва розмова! Ви собі того не можете і погадати! Щоби більше не казати, то з того похатника якийсь загадочний чоловік! Нїхто в сьвітї не може сказати, звідки він прийшов та й де подїв ся.

Франсес подивила ся на свою товаришку так, як би очевидно хотїла довідати ся чогось більше.

— О характері похатника ходять всїлякі чутки — сказала она — але я би їм не конче вірила.

— Бо то таки кожде слово лиш погана помовка! — відповіла Кеті з обуренєм. — Герве має з Белзебубом хиба таке дїло, от як би й я!

— Нї, нї, Ви мене не розуміли — сказала на то Франсес усьміхаючись. — Я єго о то не підозріваю — але чи не запродав ся він якому цареви тут на земли? Якомусь такому, котрий занадто пильнує інтересу своєї вітчини, як щоби міг коли небудь бути справедливим для нашого краю?

— Ви маєте на думці короля? — Ей, панно Франсесо, та-ж Ваш рідний брат, котрий тепер у вязници, служить також королеви Юриєви!

— То правда, але не потайком лиш отверто, як мужчина і хоробро.

— А преці кажуть, що він шпигун, а чому-ж би один шпигун мав бути лїпший або гірший, як другий?

— То неправда! — відповіла Франсес з обуренєм — мій брат висший понад таку підлоту!

— Але Ви самі признали — говорила она відтак дальше, але вже спокійнїйше — що Герве був в поровуміню з анґлїйскою армією, а я мушу Вам сказати, що були хвилї, коли я инакше думала.

— Милий Боже! Панно Франсесо, Герве то такий чоловік, котрого не зміркуєш. Хоч я довгі лїта жила в єго домі, а все-таки не могла нїколи на певно сказати, чи він стоїть по сторонї тих, що на горішнім, чи тих що на долішнім Гудзонї. Тогди, коли того великого анґлїйского ґенерала — у мене, бачите така голова, що не память, як єго ввали —

— Андре́ — сказала Франсес.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

Кождий господар нехай робить собі буджет!

Що то єсть буджет і як єго робити? Слово: „буджет" єсть віби анґлійске віби францускe. Оно пішло від анґлійского „budget" (чит.: „буджет"; по французски треба читати: „біджe", але при вимові букви „і" треба губи звузити і трохи висунути на перед), а то анґлійске слово пішло знов від старо-французского „bougette" (чит.: „бужет), котрим називано шкірянну торбу міністра скарбу. Від початку сего століття пішов звичай, що ради державні (парляменти) укладають наперед, о скілько то можна предвидіти, доходи і видатки держави. То само, що робить держава — найбільший господар — то повинен робити і кождий, навіть наименший господар. Тогди буде він міг розумно і оглядно господарити і, як то кажуть, зводити всі кінці до купи. Робити собі буджет, значить отже уложити собі наперед, які буде можна мати доходи а які видатки. При такім укладаню треба передовсім на то зважати, щоби укладати собі як найбільші доходи, а знов у видатках позбувати ся того всего, що не конче потрібне. Ба, спитає хтось, а який же з того хосен? Що мені з того прийде, що я уложу собі буджет? — З самого уложеня певно що нічого не прийде. Буджет не на то укладає ся, щоби єго лиш уложити, але на то, щоби так робити, як уложило ся наперед. Єсть то лиш упорядковане і розложене роботи наперед, так, щоби она остаточно могла принести якийсь хосен, якийсь зиск. А зиск буде очевидно тогди, коли дохід буде більший як видаток. Вже то добре, коли дохід вирівнує ся з видатком — тогди кажемо, що буджет приходить до рівноваги. Господар, котрий укладає собі буджет, видить з него зараз, чи в єго господарскій роботі єсть рівновага, чи її нема, значить ся, чи доходи рівнають ся з видатками, чи видатки суть більші як доходи, і тогди треба довги робити. Скоро буджет покаже єму, що нема рівноваги, то він мусить тогди старати ся завести рівновагу, отже буде вишукувати собі нові жерела доходу, котрими без робленя довгу міг би покрити видатки. Коли же в буджеті своїм заведе рівновагу, то буде се знаком, що він упорядкував своє господарство, а тогди мусить ще лиш о то старати ся, щоби збільшити доходи так, аби они перевисшали видаток. — Отакий хосен з робленя буджету; а тепер: як єго робити. Очевидна річ, що для письменного господаря найлекше робити буджет, бо тогди возьме він оловец або перо до рук і папір, та буде все списувати. Але й неписьменний господар може робити собі буджет, лиш він вже мусить єго зробити собі в голові а не на папери. Буджет можна собі укладати як хто хоче: на тиждень, на місяць, на кілька місяців, на пів року і на рік наперед. Хто уложить собі буджет на тиждень або на місяць, може з него легко обчислити свій дохід або видаток на цілий рік, а хоч то обчисленє не буде зовсім докладне, то все-таки в приближеню дасть досить вірний образ господарки і покаже, чи она веде ся добре або зле, бо добре господарити не значить лиш уміти добре обрабляти поле та ходити коло худоби, але й вибирати з господарства як найбільший дохід а робити як найменші видатки. При укладаню буджету обчисляємо н. пр. насамперед **видатки**, отже: 1) виживленє родини і кошт потрібних на то продуктів; 2) опал, сьвітло, видаток на мливо і привезенє опалу (хоч би й власною підводою) та всілякі подрібні видатки; 2) одіж для цілої родини; 3) видатки на загосподароване, отже і всю домашну знадобу та знаряди господарскі, словом — потреби господарскі; 4) податок державний і громадский, асекурация, видатки на шарварок і т. д. А **доходи**: 1) Скількість і вартість сподіваного або вже вібраного збіжа; 2) дохід з худоби і взагалі з домашних звірят; 3) дохід з города, саду і пасіки; 4) побічний заробок н. пр. фірманкою або ручною роботою. — При обчислюваню виживленя родини зложеної н. пр. з 5 душ, треба всїх разом брати за одну і обчислити н. пр., кілько на тиждень треба для них хліба, молока, бараболь, муки, каші, омасти і т. д. Обчисливши так видатки і доходи, можна мати тогди докладний образ господарки і знати добре, де, що і в чім треба поправити, щоби буджет господарский довести до рівноваги.

— **Як ратувати домашні зьвірята підчас огню?** Коли горить стайня, то коні майже завсігди дуже трудно вивести з неї; досьвід же поучив, що коли їх осідлати або заложити на них упряж, то они дають ся тогди легко вивести. Рогата худоба на вид огню стає дуже неспокійна і уперта, не дає ся виганяти; їй треба очи завязати, або накинути мішок на голову і так виводити. Свині і вівці треба витягати за уха і задні ноги. Вівці особливо так перепуджують ся огню, що хоч і вигнані, біжать назад до стайні; длятого добре єсть давати їм часами лизати сіль в ночи при сьвітлі ліхтарні, підчас огню буде їх тогди можна лекше вивести.

— **Два способи робленя француской муштарди:** 1) Взяти 266 ґрамів зіля естраґону, 80 ґр. васильку, 66 ґр. бібкового листя, 133 ґр. рокамбула (рід цибулі), посічи все і налити на то 3 літри винного оцту, завязати бутлю або склянний слій міхуром, проколоти єго іглою і поставити в горячий пісок, щоби так посудина з тою мішаниною постояла через три дні все в однаковім теплі. Відтак треба ту мішанину перецідити через платок і перефільтрувати. (Се можна зробити в той спосіб, що до склянної лійки вкладає ся трохи очищеної вати і на ню наливає ся одержаний оцет. До того ароматичного оцту додає ся на кожду літру по 33 ґрамів соли, а відтак домішує ся тільки мілкої муки гірчичної, щоби зробила ся густа замішка. Розуміє ся, що після сего можна зробити муштарду і в меншій скількости. — 2) На 1 літру горячого винного оцту додати 15 ґрамів цинамону, 8 ґр. анґлійского перцю, 4 ґр. звоздиків, кілька кружільців цибулі, 2 зубці чіснику, 1 вязаночку естраґону, чебрику, майоранку, кілька листків бібкових і 25 дека цукру. То все разом треба заварити і лишити відтак на пів години, щоби постояло, опісля перецідити, оцет знову загріти і домішати до него пів кільо чорної а пів кільо білої гірчичної муки.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 11 грудня. Вчера закінчило ся перше читанє самостійного проекту закона предложеного угорским правительством в справі угоди з Австриєю. Опозиция по всій імовірности не буде противитись сему законови.

Прага 11 грудня. Німецкі громади, що в наслідок розпоряджень язикових не хотіли сповняти чинностий з порученого їм круга діланя, зачали тепер їх сповняти.

— **Звістна фірма пп. Михайла Спожарского і Сина** постарала ся о листовий папір з гарним портретом Тараса Шевченка (кліш зроблений за границею). Коробка того листового папару враз з кувертами продає ся в склепі пп. Спожарских (в каменици „Просьвіти") по ціні від 40 кр. до 1 зр. 50 кр.

Надіслане.

Ц. к. акцийний упр. галиц.

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

переніс

Контору виміни і відділ депозит.

котрих бюра містили ся дотепер в мезанїні власного будинку до льокалю фронтового в партері.

Відділ депозитовий

принимає вклади і виплачує залички на рахунок біжучий, принимає до переховання папери вартістні і дає на них залички.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Депозита заховавчі (Safe Deposits).

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касї панцирний сховок до виключного ужитку і під власним ключом, де безпечно і **дискретно** переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднїйші зарядження.

Приписи відносячі ся до того рода депозитів одержати можна безплатно в відділі депозитовім. 9

— Те-то, Андре́; коли єго повісили, то наш старий Бірч мало з розуму не зійшов, як день так ніч сон єго не брав ся, доки аж Герве не вернув. Тогди мав гроші лиш самими золотими ґінеями, але тоті забрали розбійники, а він тепер жебраком бо бідний, війшов на нужду та став волоцюгою, та чоловіком, котрим кождий погорджає.

Францес не сказала на то нічого, лиш задумана ішла дальше на гору. Згадка про майора Андре'го пригадала їй страшне положенє і її рідного брата.

Незадовго вийшли на вершок гори і Францес сїла собі там на якусь скалу, щоби відпочити та подивити ся на красу природи.

Послїдне проминє заходячого сонця в падолисті кидали понуре сьвітло на долину під нею. Напроти скали, на котрій сиділа, підоймала ся друга гора високо і стрімко у воздух, а по її боках не було нічого більше видко, як лиш дивного вида скали і карловату дубину.

Францес прудивляла ся з подивом сїй дико романтичній околици, аж нараз очи її впали на якийсь малий будинок.

Він був низький, а барва єго як і єго матерyял годили ся добре до скали в глубині, так, що ніхто, та й Францес не була би єго доглянула, як би не послїдне проминє сонця, що падало на склянні шиби в малім віконци, зроблене з переду в хатї.

Призадумавшись над тим, що в такім самотнім, пустім місци може ще бути якась людска оселя, побачила она якийсь предмет, що ще більше збільшив її здивованє.

То був очевидно якийсь чоловік. Він стояв на вистаючій скалї трохи повисше тої хати, а Францесї здавало ся, що він дивить ся на вози, котрі поза нею виїзджали на гору.

Коли она так з великою цікавостию приглядала ся тому чоловікови, він нараз уступив ся зі свого становища і зайшов до хати.

Францес була би майже уважала того чоловіка за якесь надприродне з'явище, як би він не був так дуже подібний до Бірча.

Ще стояла задумана, коли поніс ся голос труби, котрого відгомін залунав по горах.

Перепуджена дївчина схопила ся, коли ще почула й недалекий тупіт коний і побачила відділ добре їй знаної віржіньскої кавалерії, а заки ще мала час позбирати свої гадки до купи, прискочив вже до неї Денвуді на кони і станув коло неї, підчас коли єго драґони спинили також свої коні.

Він виглядав поважно і по єго лици видко було сочувство, але все-таки був трохи здержаливий. Розповів їй коротко, що єго покликали до переслухуваня Генрі'го, котре назначено на завтра. Францес як-раз розповідала єму дрожачим голосом, звідки она тут взяла ся, як вже і над'їхав віз, в котрім була її родина.

Денвуді поміг їй сїсти до воза, промовив кількома успокоюючими словами до пана Вартона і панни Пейтон, сів відтак знову на коня та поїхав наперед до Фішкіль, котре они побачили нараз коло якогось закрута дороги в долині перед собою.

За малу пів години станули перед брамою якоїсь арендарскої хати, котру Денвуді казав приготовити на їх принятє і де капітан Вартон вже виглядав їх нетерпеливо.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Поручає ся
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро оголошень і дневників
приймає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників
по цїнах ориґінальних.
До
Народної Часописи, Ґазети Львівської, і Przegląd-у
може лише се бюро анонси приймати.

Франко і без коштів
лиш злр. 5·50
знаменитий
СУРДУТ ЗИМОВИЙ З ЛЬОДЕН
з сильного, грубого, теплого льодену, не до подертя, з грубою і теплою підшевкою, після найновійшої моди, добре зроблені, з ковнїрем до викладаня і кишенями, краски брунатної, сїрої, драп, гладкий або в крати.

Сурдути ті суть задивляючо дешеві, отже кождий з читаючих то най не занехає замовити собі. — На міру треба подати: обвід груди́й і довготу рукавів. Посилки за послїплатою або за попереднім надісланем гроший франко і без коштів. 46

Адреса: Бюро убрань Апфель, Відень I. Фляйшмаркт 6.

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові
улиця Кароля Людвика ч. 9.
приймає
абонамент на всї дневники
по цїнах ориґінальних.

С. Кельсен у Відни
поручає:
Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджени купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.
Заступники для Галичини і Буковини
ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.
На жадане висилає ся катальоґи.

АРТИКУЛИ ЯПАНЬСКІ
ЗЕРКАЛА, ТОАЛЄТИ ДАМСКІ
знаменитої і добірної якости поручає одинокий магазин люксусовних артикулів і найбільший склад апаратів і приборів фотографічних.
Львів, Людвик Файґль Пасаж Гавсмана 8.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.